

Utbildningsdepartementet

Vår referens/dnr:

Hanna Cederqvist

Torbjörn Malm

Er referens/dnr:

U2020/06271

2021-04-08

Remissvar

Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk.

Svenskt Näringsliv har fått rubricerade betänkande på remiss och lämnar följande synpunkter:

5.9 Styrning och ansvarsfördelning

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens fyra förslag gällande styrning och ansvarsfördelning:

Förslaget att Skolinspektionen inte enbart ska rikta sin löpande tillsyn av vuxenutbildning på huvudmannanivå, utan även genomföra tillsyn på verksamhetsnivå är bra då det stärker kvalitetskontrollen och möjliggör större likvärdighet.

Skolinspektionen föreslås få stärkt uppdrag att granska det systematiska kvalitetsarbetet inom den kommunala vuxenutbildningen. Svenskt Näringsliv förordar erfarenhetsutbyte med Myndigheten för yrkeshögskolan som har ett väl fungerande system och arbetssätt för kvalitetskontroller och uppföljning av utbildningsanordnare och utbildningar.

Skolverket föreslås att tillsammans med Upphandlingsmyndigheten få i uppdrag att ta fram stödmaterial för offentlig upphandling inom vuxenutbildningen. Det är bra då upphandlingskompetensen behöver stärkas. Även kompetensen kring uppföljning av genomförd upphandling behöver stärkas.

5.11 Utredningens förslag och bedömningar

Utredningen lägger flera förslag för bättre statistik och möjlighet för utvärdering. Svenskt Näringsliv tillstyrker förslagen. Idag försvårar den bristfälliga statistiken inom vuxenutbildningen möjligheterna att få fram relevant information vad gäller exempelvis måluppfyllelse, genomströmning och orsaker till avbrott. Detta medför svårigheter att granska och utveckla kvaliteten i verksamheterna. Tillgången på fullgod statistik är avgörande för uppföljning, utvärdering och för att identifiera rätt insatser för att utveckla verksamheten. Utredningens förslag kan medföra förbättrade förutsättningar för detta.

6.3 Förslag om KSA

Förslaget om ett kommunalt språkansvar innebär bland annat att kommunerna ska få skärpta krav att aktivt verka för att nå dem i kommunen som har rätt till utbildning inom sfi

och att dessa ska fullfölja utbildningen i enlighet med den individuella studieplan som upprättats.

Det är positivt att kommunerna föreslås vara mer aktiva. Det finns mycket som kan göras för att erbjuda bra vägledning, underlätta, informera och möjliggöra studier. Dock kräver detta också ett aktivt engagemang från individen.

Svenskt Näringsliv vill poängtera att målsättningen är att individen ska komma i arbete och att sfi-studier inte får utgöra ett hinder för arbete. Det ställer krav på kommunerna att möjliggöra sfi-studier och arbete parallellt om det behövs, snarare än att uppmuntra individen att avsluta sfi-studierna innan den går ut i arbetslivet. Det finns flera sätt att lära sig svenska.

6.4 Rätten att studera sfi i annan kommun

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget att en elev ska kunna läsa sfi i annan kommun än hemkommunen. Detta är särskilt viktigt för att ge förutsättningar för dem som arbetar i en annan kommun att kombinera arbetet med sfi-studier.

6.5 Tidsbegränsad rätt till sfi

Utredningen föreslår att det införs en tidsbegränsning för hur länge en elev får delta i sfi-undervisning. Denna gräns föreslås vara fyra år. Svenskt Näringsliv anser att en tidsbegränsning ska införas men ifrågasätter om det är rimligt att det ska ta upp till fyra år för att lära grunderna i det svenska språket. Det är tydligt att kvaliteten i undervisningen behöver stärkas och att utredningens förslag om individuell studieplan och progression är av stor vikt. Det är viktigt att individen känner ett ägandeskap över dennes studieplan och tar ansvar för sin progression. Fyra år får inte bli en ny norm – strävan måste vara att individen så snabbt som möjligt genomför sfi för att gå till vidare studier eller arbete. Företrädesvis bör arbete och sfi kombineras.

7.4 Utredningens förslag och bedömningar om studie- och yrkesvägledning och individuell studieplan

Utredningen föreslår en obligatorisk kartläggning av elevens kunskaper, att alla nyanlända elever som tas emot i sfi ska få sina kunskaper bedömda genom en obligatorisk kartläggning med fokus på litteracitet. Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget och anser att det i samband med denna kartläggning även bör genomföras en kartläggning som fångar upp elevens eventuella utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet, detta i enlighet med Valideringsdelegationens förslag om att kommunerna ska vara skyldiga att erbjuda inledande kartläggning av kunskap och kompetens inför studier inom vuxenutbildningen. Denna typ av kartläggning kan bidra till att korta vägen till arbete genom att ge vägledning till rätt utformad utbildningsplan, eventuell validering eller att identifiera om en kombinationsutbildning är rätt väg för individen.

Utredningen föreslår att den individuella studieplanen ska innehålla en individuell progressionsplanering för elever inom sfi, vilket bör öka genomströmningen. Detta föreslås även gälla de elever som läser kombinationsutbildningar. Skolverket föreslås få uppdrag att genomföra fortbildningsinsatser för att möta det stora behov av studie- och yrkesvägledning som finns in om kommunal vuxenutbildning. Svenskt Näringsliv tillstyrker dessa förslag.

Avslutningsvis vill Svenskt Näringsliv framhålla att en större reform av sfi är nödvändig. En valfrihetsmodell med tydligt jobbfokus där branschvalidering är ett obligatoriskt inslag bör införas för sfi.

FÖRENINGEN SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Britz

Hanna Cederqvist